

LEADER atbalsta saņemšanas nosacījumi.

Kam pievērst uzmanību!

Normatīvie akti:

- 07.03.2023.MK Noteikumi Nr. 113

"Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējā kārtība lauku un zivsaimniecības attīstībai»

(nosaka vispārējos ES atbalsta saņemšanas nosacījumus)

- 13.10.2023. MK Noteikumi Nr.580

«Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana«".

(Atbalsta saņemšanas nosacījumi konkrēti pasākumam)

Metodika "Fiksētas summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027.gadam"

Atbalsta pretendenta atbilstības nosacījumi:

- Atbilst AP deklarācijā noteiktajiem nosacījumiem;
- Atbalsta pretendenta projekta iesnieguma apstiprināšanas brīdī nav konstatēts atkārtots vides aizsardzības noteikumu pārkāpums projekta īstenošanas nozarē;
- Atbalsta pretendenta dalībniekiem un to saistītajiem uzņēmumiem, kuri ir reģistrēti valstī vai teritorijā, kas minēta normatīvajos aktos par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm vai teritorijām, nepieder vairāk nekā 25% kapitāldaļu atbalsta pretendenta uzņēmumā;
- Atbalsta pretendents atbilst mazā un vidējā saimnieciskās darbības veicēja statusam;
- Juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura uzsāk vai veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 350 000 euro pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;
- **Sagatavojot projekta iesniegumu, atbalsta pretendents:**
 - projekta iesnieguma finanšu datus aprēķina aritmētiski pareizi atbilstoši grāmatvedības principiem;
 - nodrošina finanšu līdzekļus projekta iesniegumā paredzēto pasākumu izpildei plānotajā termiņā;
 - projekta iesniegumā iekļautās attiecināmās izmaksas nosaka atbilstoši tirgus cenai un normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai konkrētam pasākumam;
 - projekta iesniegumā norāda, ka plānotās projekta izmaksas un ar tā saimniecisko darbību saistītās izmaksas un plānotie resursi atbilst gaidāmajiem rezultātiem, ievērojot **pareizas finanšu pārvaldības** principu, ko veido:
 - saimnieciskuma princips, kas paredz to, ka resursi, ko atbalsta pretendents lieto savas darbības nodrošināšanai, ir pieejami noteiktā laikā, pienācīgā apjomā un kvalitātē par labāko cenu;
 - lietderības princips, kas paredz nodrošināt labāko attiecību starp izmantotajiem resursiem un gūto rezultātu;
 - efektivitātes princips, kas paredz konkrētu izvirzīto mērķu un rezultātu sasniegšanu;

Atbalsta pretendenta atbilstības nosacījumi:

- atbalsta pretendentsam nav konstatēta kāda no grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja pazīmēm pasākumos, kuros jāvērtē pretendenta atbilstība regulas 2022/2472 2. panta 59. punktā vai regulas 2022/2473 2. panta 29. punktā noteiktajai definīcijai. Lauku atbalsta dienests grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja nosacījumu vērtēšanai izmanto atbalsta pretendenta gada pārskata vai zvērināta revidenta apstiprināta operatīvā (starpperiodu) pārskata datus;
- atbalsta pretendenta dalībniekiem un to saistītajām personām, kuras reģistrētas valstī vai teritorijā, kas minēta normatīvajos aktos par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm vai teritorijām, nepieder vairāk nekā 25 procenti kapitāldaļu;
- atbalsta pretendentsam projekta īstenošanas nozarē nav konstatēts atkārtots vides aizsardzības noteikumu pārkāpums, par kuru stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams kompetentas institūcijas pieņemtais lēmums;
- atbalsta pretendenta patiesajam labuma guvējam vai piesaistītajam projekta finansētājam nav noteiktas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts sankcijas;
- atbalsta pretendents Lauku atbalsta dienestam noteiktā termiņā ir atmaksājis neatbilstošo izdevumu summu vai panācis vienošanos ar Lauku atbalsta dienestu par neatbilstošo izdevumu summas atmaksas grafiku, kā arī ir izpildījis šā grafika nosacījumus, tādējādi ievērojot neatbilstošo izdevumu ieturēšanas vai atgūšanas procedūru Lauku atbalsta dienesta administrēto investīciju pasākumos;
- atbalsta pretendenta dalībniekam vai amatpersonai, pamatojoties uz Lauku atbalsta dienesta lēmumu, nav noteikts aizliegums uz laiku piedalīties projektu iesniegumu atlasē vai attiecībā uz minētajām personām nepastāv šo noteikumu 63. punktā minētie nosacījumi izslēgšanai no atbalsta saņēmēju loka.

«Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»

- Intervences mērķis
- stimulēt uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darbavietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt vietējo resursu produktīvu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī paaugstināt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu iesaistīšanu darba tirgū;

«Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»

Atbalsta saņēmēji	Nosacījumi (izņemot pašvaldības)	Sasniedzamie saimnieciskās darbības rādītāji (izņemot pašvaldības)	Attiecināmās izmaksas
juridiska persona (izņemot biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums ir ne vairāk kā 350 000 euro noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas, pašvaldība lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība.	- projekta īstenošana dod ieguldījumu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijai, tostarp lauku teritorijai; - Nav GNU pazīmes; - MVU - Ar projektam pievienoto finanšu plānu apliecina saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju un spēju īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi.	- rada jaunu darba vietu projekta īstenošanas nozarē un saglabā esošās darba vietas; - saglabā esošās darba vietas, no kurām vismaz viena ir pilna laika darba vieta; - nozarē, kurā īsteno projektu, palielina neto apgrozījumu vismaz 20 % apmērā no projekta attiecināmo izmaksu summas vai 10% (ja vairāk kā 100 000EUR); - mazina ietekmi uz vidi. Projekta iesniegumā norāda mērvienību, kā arī datu avotu, kas tiks izmantots sagaidāmās vērtības noteikšanā un izpildē; - īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā. Rādītāji, kas noteikti saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju un atbilst projekta mērķim un projekta iesniegumā paredzētajām darbībām, par kurām vietējā rīcības grupa ir piešķīrusi papildu punktus projekta vērtēšanas kritērijos.	- jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp: - vispārējas nozīmes un speciālos transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta; - jauna būvniecība, pārbūve, ierīkošana, novietošana un atjaunošana ražošanas būvēm un tūrisma pakalpojuma sniedzējiem, arī restaurācija. - atjaunojamās vai atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai atbalsta pretendenta pašpatēriņam, ja daļa no attiec. izmaksām un mērķis nav vērsts uz enerģijas raž. un tirdzniecību. - ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas – (skat. VIII slaidu) - patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas 10% no proj.attiec.izm. - vispārējās un proj. sagatavošanas izm. - internetveikala un tirdzniecības platformas izveide.
Ja šo noteikumu atbalsta pretendents ir fiziskā persona, tas pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iegūst komersanta, zemnieku saimniecības vai pašnodarbinātās personas statusu. Ja atbalsta pretendents kļūst par kapitāldaļu turētāju komercsabiedrībā, kas īsteno projektu, tam attiecīgajā komercsabiedrībā pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas paraksta tiesības.			

Aktivitāte «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»

- **Neatbalstāmās darbības:**

- lauksaimniecības produktu primārā ražošana (NACE 2. red. A sadaļas 01.00 klase);
- zvejniecība un akvakultūra (NACE 2. red. A sadaļas 03.00 klase);
- zivsaimniecības produktu pārstrāde (NACE 2. red. C sadaļas 10.20 klase);
- operācijas ar nekustamo īpašumu (NACE 2. red. L sadaļa);
- enerģijas ražošana, sadale un tirdzniecība (NACE 2. red. D sadaļas 35.10 klase), izņemot šo noteikumu 33.4. apakšpunktā minēto gadījumu;
- ieroču un munīcijas ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. grupa 25.40 "Ieroču un munīcijas ražošana" un grupa 47.78 "Citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");
- tabakas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. 12. nodaļa "Tabakas izstrādājumu ražošana", grupa 46.35 "Tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecība" un grupa 47.26 "Tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");
- azartspēļu un derību organizēšana (NACE 2. red. 92. nodaļa "Azartspēles un derības");
- finanšu un apdrošināšanas darbības (NACE 2. red. K sadaļa "Finanšu un apdrošināšanas darbības").

Iesniedzamie dokumenti par nekustamo īpašumu, kas nav atbalsta pretendenta īpašumā (48.3 un 49.3.apakšpunkts)

Projektā plānotā darbība	Dokuments	Noslēgšanas termiņš	
		Projekta attiecināmās izmaksas līdz 50 000EUR	Projekta attiecināmās izmaksas pārsniedz 50 000EUR
Ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu un uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus , atbalsta pretendents nomā – nomas līguma kopiju	Nomas līgums	5 gadi	7 gadi
Ja paredzēta jauna būvniecība , būves pārbūve, būves novietošana, būves ierīkošana, būves restaurācija vai būves atjaunošana un nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu, atbalsta pretendents nomā - zemesgrāmatā reģistrētu ilgtermiņa nomas līgumu. Nomas līgumu iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai pirms projekta īstenošanas uzsākšanas	Nomas līgums reģistrēts zemesgrāmatā	5 gadi	7 gadi
Ja paredzēta tādu pamatlīdzekļu iegāde, kuri nav stacionāri novietojami (ja vien projektā plānotās aktivitātes neīsteno noteiktā telpā), atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu.	Saskaņojums	5 gadi	7 gadi
Aktivitātē «Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas» arī šie gadījumi:			
Ja nekustamais īpašums, kurā īsteno projektu, ir valsts vai pašvaldības īpašumā vai valdījumā , atbalsta pretendents var iesniegt patapinājuma līguma kopiju	Patapinājums	5 gadi	-
Ja paredzēta atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošana , atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošanu	Saskaņojums	5 gadi	7 gadi

Iesniedzamie dokumenti par būvniecību

Jauna būvniecība, būves atjaunošana, būves restaurācija, būves ierīkošana, būves novietošana vai pārbūve vai būvmateriālu iegāde (33.2., 33.3. un 35.2., 35.3.)	Iesniedzamie dokumenti	
	Iepirkuma procedūru apliecinājoši dokumenti Būvniecības iepirkuma procedūru apliecinājošie dokumenti iesniedzami Excel formātā	Būvniecības dokumenti (informācija par BIS (ja attiecas), tehniskā dokumentācija par būvniecības procesu)
informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā (51.p.)	pievieno projektam vai 6 mēnešu laikā (ne vēlāk kā 5 dienas pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas) PSV – iesniedz kopā ar būvniecības dok. (9 mēnešu laikā)	pievieno projektam vai 6 mēnešu laikā 9 mēnešu laikā info par būvatļauju un būvvaldes atzīme par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi
atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem nav nepieciešams reģistrēt Būvniecības informācijas sistēmā	pievieno projektam – NAV 6 mēneši	pievieno projektam - NAV 6 mēneši
Rēķinu priekšapmaksa / avansa pieprasījums (brīvā formā) (53.p.)	pievieno pieprasījumam	pievieno pieprasījumam
«Budžeta projekts» un «Lauku biļete» (53.1p.)	pievieno projektam – NAV 6 mēneši	pievieno projektam – NAV 6 mēneši

Svītrotā (48.6. un 49.6.p.) **prasība** iesniegt **Valsts vides dienesta reģionālās pārvaldes izsniegtu izziņu** par piesārņojošām darbībām – pretendents ir nepieciešams saņemt, ja šī prasība attiecas uz pretendentu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojošo darbību veikšanu. Informācija iegūstama Valsts vides dienestā.

Projektu uzraudzības periods

Projekta veids	Uzraudzības periods 65.p.
attiecināmo izmaksu summa <u>nepārsniedz</u> 50 000 <i>euro</i>	3 gadi
attiecināmo izmaksu summa <u>ir lielāka par</u> 50 000 <i>euro</i>	5 gadi
• ir tikai ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, • biedrību mācību projekts • «Jauniešu iniciatīvas»	nav
ir tikai darbinieku produktivitātes kāpināšana (darbinieku dalība mācībās) <u>un attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 15 000 <i>euro</i></u>	18 mēneši

66.p Lauku atbalsta dienests:

- uzrauga šo noteikumu 16.3., 16.4., 16.5. un 16.6. apakšpunktā minēto saimnieciskās darbības rādītāju sasniegšanu un nepazemināšanu visā projekta uzraudzības periodā, kā arī
- ir tiesīgs apmeklēt vietas, kurās īstenoti projekti, un
- pieprasīt no atbalsta saņēmēja informāciju saistībā ar saimniecisko rādītāju izpildi vai atbilstību projekta vērtēšanas kritērijiem.

Projekti ar attiecināmo summu līdz 15000 EUR

- Par projektiem, kuros attiecināmo izmaksu kopsumma nepārsniedz 15 000 euro, atbalstu šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs piešķir, izmantojot fiksētās summas maksājumu un budžeta projekta aprēķina metodi saskaņā ar regulas 2021/2115 83. panta 1. punkta "c" apakšpunktu un 2. punkta "b" apakšpunktu.
- Atbalstu piešķir atbilstoši projekta iesniegumā iekļautajai izmaksu tāmei sadalījumā pa projektā plānotajām darbībām, ar kurām tiks sasniegts projekta rezultāts vai starprezultāti (ja attiecināms), norādot:
 - rezultātu vai starprezultātus un to sasniegšanai plānotās darbības sadalījumā pa izmaksu pozīcijām;
 - katrai pozīcijai nepieciešamo finanšu ieguldījumu euro atbilstoši izmaksas pamatojošiem dokumentiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai.
- Lauku atbalsta dienests:
 - novērtē projektā ietverto izmaksu pozīciju un summu pamatotību un, ja nepieciešams, pirms fiksētās summas noteikšanas pielāgo tās konkrētajam projektam;
 - atbalsta piešķiršanas lēmumā norāda projekta rezultātu vai starprezultātus, to sasniegšanai īstenojamās darbības un āpstiprināto fiksēto summu, kā arī dokumentus, kas iesniedzami konkrētā sasniedzamā rezultāta un starprezultātu pamatošanai;
 - novērtē projekta iesniegumā noteiktā sasniedzamā rezultāta vai starprezultātu samērīgumu ar kopējo projektā noteikto atbalsta apmēru;
 - uzkrāj un arhivē projekta un tā īstenošanu apliecinājošu dokumentu novērtējumu un izmanto to kā apliecinājošu dokumentu vienkāršoto izmaksu pamatošanai.

	Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi (max attiec. izmaksu summa līdz 15 000 EUR)			Fiksētās summas maksājums (projekta attiec. izmaksu summa 6000 EUR)
	Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas		Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas	
	Lauku biļete	Budžeta projekts		Jauniešu iniciatīvas
Rezultāts / starprezultāts (starprezultāts neattiecas uz Jauniešu iniciatīvām)	Īstenotas projektā plānotās darbības	Īstenotas projektā plānotās darbības	Īstenotas projektā plānotās darbības	Īstenotas projektā plānotās darbības
Saimniecisko darbību pie pēdējā MP apliecina ar projektu saistītas saimnieciskās darbības darījumus apliec.dokum.	- uzsākta saimnieciskā darbība - radīts produkts vai pakalpojums; - tiek veikta saimnieciskā darbība - attīstīts produkts vai pakalpojums; - darbinieki ieguvuši kvalifikāciju (sertifikāts, auto vad.apliecība); - izveidota atpazīstamība (sab.attiec.).	- uzsākta saimnieciskā darbība - radīts produkts vai pakalpojums; - tiek veikta saimnieciskā darbība - attīstīts produkts vai pakalpojums; - darbinieki ieguvuši kvalifikāciju (sertifikāts, auto vad.apliecība); - izveidota atpazīstamība.	- labiekārtota teritorija; - izveidota sabiedriskā aktivitāte; - nodrošināts projektā paredzētais ar projektu saistītais personāls, projektā paredzēto laiku; - noorganizētas mācības un pabeiguši projektā plānotais dalībnieku skaits (minimālais 10 dalībnieki).	noorganizēti plānotie pasākumi un piedalījušies projektā plānotais dalībnieku skaits, atbilstoša vecumu grupa (27.2.) (projektā jāieplāno ne mazāk kā 10 dalībnieku, 80% vecumā no 7-25gadiem).
Uzraudzība, sasniedzamais rezultāts	3 gadi – veic saimniecisko darbību (16.6.) (pārbauda VID) Tikai mācības, ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas – nav	3 gadi - veic saimniecisko darbību (16.6.) (pārbauda VID) Tikai mācības, ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas - nav	3 gadi – nodrošina izveidotā darbību (uzraudzība internetā, pārvaldes, VRG) Mācībām - nav	nav
Maksāšanas kārtība	80% pēc projekta apstiprināšanas; 20% pēc MP	Virsnoteikumos (MKN113) minētais avanss (līdz 40%)	BDR/NOD/REL rēķinu priekšapmaksa PSV un pārējiem Virsnoteikumos (MKN113) minētais avanss	80% pēc projekta apstiprināšanas; 20% pēc MP

71. Atbalsta saņēmējs šo noteikumu 9.1 punktā minēto **atbalstu saņem**, pamatojoties uz projektā noteiktā **rezultāta vai starprezultātu izpildi**. Ja rezultāts vai kāds no starprezultātiem nav sasniegts, atbalstu par to nepiešķir.

«Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»

- Kādas kļūdas nepieļaut:
- Skaidri un īsi noteikt projekta mērķi:
- Ļoti pamatīgi izvērtēt visus iespējamus riskus;
- Pamatīgi saplānot un paredzēt visas nepieciešamās izmaksas, nodrošinot visā periodā POZITĪVU NAUDAS ATLIKUMU;
- Izvērtēt iespējas sasniegt nepieciešamos rezultātos rādītājus;

Paldies!

Valsts atbalsta un LEADER pasākumu daļas vadītāja Judīte Podniece

Tel. 29252307

Judite.Podniece@lad.gov.lv